

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ
ЦЕНТР РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ, ГЕМАТОЛОГІЇ та ОНКОЛОГІЇ»
(ННЦРМГО)**

Н А К А З

«16» травня 2024 р.

м. Київ

№ 78

Про затвердження Етичного кодексу Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України»

Відповідно до Конституції України, керуючись Законами України «Про запобігання корупції», «Про вищу освіту» та «Про наукову та науково-технічну діяльність», з метою створення сприятливих умов в колективі та підвищення авторитету і зміцнення репутації співробітників ННЦРМГО

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Етичний кодекс Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України» (додається).
2. Наказ довести до відома директорів інститутів, завідувачів структурних підрозділів інститутів ННЦРМГО.
3. Завідувачу ВКПАНД, к.мед.н. Л.А.Янович розмістити наказ на офіційному сайті ННЦРМГО.

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. генерального директора

Димитрій БАЗИКА

**АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ
ЦЕНТР РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ, ГЕМАТОЛОГІЇ ТА ОНКОЛОГІЇ»**

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ
ЦЕНТР РАДІАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ, ГЕМАТОЛОГІЇ ТА ОНКОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
1. СФЕРА ДІЇ КОДЕКСУ	3
2. ЦІННОСТІ ТА ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ННЦРМГО	3
3. ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ	4
3.1. Загальні (спільні) етичні стандарти.....	4
3.2. Специфічні етичні стандарти.....	5
3.2.1. Керівники всіх рівнів	5
3.2.2. Наукові працівники	5
3.2.3. Адміністративні працівники та допоміжний персонал	6
3.2.4. Здобувачі вищої освіти	6
3.3. Стандарти етичної поведінки щодо партнерів ННЦРМГО та третіх сторін	6
4. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ.....	6
5. АДМІНІСТРУВАННЯ.....	7
5.1. Визнання Кодексу колективом ННЦРМГО.....	7
5.2. Повідомлення про порушення	7
5.3. Розв'язання етичних конфліктів	7
5.4. Комісія з етики.....	7
5.4.1. Завдання комісії.....	8
5.5. Відповідальність за порушення	8
6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	8

ПРЕАМБУЛА

Етичний кодекс – це зведення моральних принципів, норм і правил поведінки особи або групи осіб, який визначає оцінку їхніх дій з погляду відносин у колективі й у суспільстві на основі дотримання моральних норм і принципів, які розділяються ними.

Державна установа “Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України” (далі - ННЦРМГО) визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами колективу ННЦРМГО однією з важливих передумов успішної реалізації своєї місії - здійснення вагомого внеску в суспільний розвиток через дослідження, генерування нових знань. Їх поширення та підготовку соціально відповідальних, креативних особистостей і конкурентних фахівців. З метою розвитку єдиної організаційної культури ННЦРМГО та з урахуванням суспільного запиту щодо високих морально-етичних якостей фахівців було розроблено й затверджено наказом генерального директора ННЦРМГО “Етичний кодекс Державної установи “Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України” (далі - Кодекс).

Даний Кодекс розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про запобігання корупції» із змінами, Статуту ННЦРМГО.

Кодекс регулюватиме дотримання етичних норм, правил та принципів академічної доброчесності.

1.

СФЕРА ДІЇ КОДЕКСУ

Кодекс визначає ключові цінності, основні принципи й стандарти етичної поведінки. Дія Кодексу поширюється на всіх членів колективу ННЦРМГО, якими є і учасники освітнього процесу в ННЦРМГО, та на треті особи (роботодавці, представники бізнес-структур, наукова й академічна спільноти, громадські об'єднання, державні установи тощо). Учасниками освітнього процесу в ННЦРМГО є наукові працівники; здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу; інші працівники. Від членів спільноти ННЦРМГО, кожен з яких несе частку спільної відповідальності за реалізацію місії ННЦРМГО, очікується дотримання норм Кодексу у взаємовідносинах як всередині колективу, так і з зовнішніми партнерами ННЦРМГО та широкою громадськістю.

2. ЦІННОСТІ ТА ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ННЦРМГО

Ключовими цінностями ННЦРМГО, на яких базуються організаційна культура та стандарти етичної поведінки, є такі:

- академічна свобода;
- інституційна автономія;
- якість та цілісність наукової й освітньої діяльності;
- повага до соціально-культурного розмаїття;
- збалансований розвиток.

В основу Кодексу покладено такі етичні принципи:

- довіра та співпраця;
- порядність і справедливість;
- академічна доброчесність;
- критичний аналіз і повага до обґрунтованих думок;
- готовність до змін та прагнення постійного вдосконалення;
- законність, підзвітність і прозорість;
- спільна й індивідуальна відповідальність за результати діяльності.

3. ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ

3.1. Загальні (спільні) етичні стандарти.

Усвідомлюючи високий статус представника колективу ННЦРМГО, сповідуючи цінності ННЦРМГО та керуючись етичними принципами й моральними нормами, кожен її член повинний:

- дотримуватись вимог чинного законодавства України, нормативних актів ННЦРМГО та загальноприйнятих правил поведінки;
- шанувати історію, традиції, символіку ННЦРМГО;
- сприяти ефективній діяльності ННЦРМГО, підтриманню його позитивного іміджу та репутації як провідного науково-дослідницького та освітнього центру;
- поважати права і свободи, честь і гідність особистості, не допускати домагань, приниження, експлуатації будь-якого характеру;
- коректо, ввічливо, толерантно й уникаючи дискримінації ставитись до кожного члена колективу та гостей ННЦРМГО, незалежно від статі, віку, посади, статусу, культурних, расових, національних відмінностей, соціального або географічного походження, стану здоров'я, політичних поглядів, релігійних переконань тощо;
- дотримуватись норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації;
- дотримуватись принципу академічної доброчесності, зокрема утримуватись від списування, плагіату, фальсифікації та/або допомоги іншим у таких діях, коректно цитувати й наводити джерела інформації, яка використовується в науково-освітній діяльності;
- бути пунктуальним, своєчасно реагувати на запити інших членів колективу, партнерів ННЦРМГО та/або представників широкої громадськості, дотримуватись встановлених термінів виконання завдань і взятих зобов'язань;
- ефективно й раціонально використовувати ресурси (людські, матеріальні, фінансові, інтелектуальні тощо) ННЦРМГО та сприяти збалансованому розвитку;
- відповідально й ощадливо використовувати майно та обладнання ННЦРМГО (приміщення, меблі, комп'ютерну техніку, телекомунікаційне і мультимедійне обладнання, бази даних, мережі тощо) за прямим призначенням у науково-освітніх цілях, під час виконання посадових обов'язків та/або для професійного розвитку;
- ставитись з довірою та вимогливістю один до одного, обмінюватись досвідом та інформацією в межах колективу ННЦРМГО, надавати необхідну підтримку для досягнення найкращих результатів діяльності;
- виявляти ініціативу щодо підвищення якості науково-освітньої діяльності;
- утримуватись від поширення неправдивої та/або неперевіреної інформації про ННЦРМГО або членів його спільноти, розкриття конфіденційної інформації та персональних даних інших осіб;
- не виступати від імені ННЦРМГО або його структурних підрозділів без спеціальних повноважень;
- утримуватись від будь-яких форм корупції (зловживання повноваженнями з метою одержання неправомірної вигоди та/або прямого чи опосередкованого пропонування такої вигоди іншим) та повідомляти керівництво ННЦРМГО про будь-які прояви корупції, дотримуватись правил етичної поведінки, визначених Розділом VI Закону України "Про запобігання корупції", інших вимог антикорупційного законодавства України;
- дотримуватись правил безпеки, гігієни праці, підтримувати чистоту і порядок та здоровий спосіб життя;
- вирішувати конфліктні ситуації конструктивно, в атмосфері взаєморозуміння та поваги, предметно та справедливо;

- в усіх ситуаціях як в межах, так і за межами ННЦРМГО утримуватись від будь-яких дій і висловлювань, які суперечать етичним нормам і можуть завдати шкоди іншим людям та/або репутації, майну, фінансовому стану ННЦРМГО.

3.2. Специфічні етичні стандарти

Дотримуючись загальних (спільних) етичних стандартів, окремі групи колективу ННЦРМГО мають також узгоджувати поведінку з відповідними специфічними етичними стандартами.

3.2.1. Керівники всіх рівнів повинні:

- виявляти лідерські якості та високий професіоналізм, бути взірцем етичної поведінки та допомагати іншим членам колективу ННЦРМГО у розвитку такої поведінки;
- поширювати ключові цінності серед співробітників, аспірантів та докторантів, впроваджувати культуру постійного вдосконалення у науково-освітню практику;
- дбати про ефективне використання ресурсів і враховувати економічні та науково-освітні інтереси ННЦРМГО в своїй діяльності;
- докладати зусилля для забезпечення належних умов роботи та навчання співробітників;
- підтримувати баланс між реалізацією права академічної свободи та забезпеченням продуктивної науково-освітньої діяльності ННЦРМГО;
- сприяти відкритості та прозорості науково-освітнього пошуку;
- вживати заходів щодо профілактики порушень норм законодавства, етичних принципів та стандартів поведінки;
- заохочувати співробітників до постійного вдосконалення робочих процесів та надання пропозицій щодо покращень;
- проводити регулярне оцінювання стану організаційної культури та виконання норм Етичного кодексу в ННЦРМГО

3.2.2. Наукові працівники повинні:

- визнавати, поважати і забезпечувати свободу думки і слова учасників освітнього процесу;
- здійснювати професійну діяльність на високому якісному рівні, підвищувати наукову кваліфікацію і викладацьку майстерність;
- дотримуватись педагогічної етики;
- дотримуватись принципів наукової етики, уникаючи плагіату, привласнення наукових ідей з неопублікованих джерел, фальсифікацій;
- вказувати свою належність до ННЦРМГО під час опублікування результатів власних наукових досліджень та навчально-методичних робіт, виконаних у межах трудових та інших договірних відносин з ННЦРМГО;
- об'єктивно і справедливо оцінювати результати наукової та освітньої діяльності;
- утримуватись від відносин, що можуть заважати ефективному навчанню та об'єктивному оцінюванню результатів наукової та освітньої діяльності, зокрема, комерційного партнерства, відносин боржника та кредитора, непередбаченої винагороди тощо.

3.2.3. Адміністративні працівники та допоміжний персонал повинні:

- сумлінно виконувати професійні обов'язки на високому якісному рівні;
- створювати сприятливі умови для ефективної діяльності всіх членів колективу ННЦРМГО, розкриття творчого потенціалу учасників науково-освітнього процесу, розвитку організаційної культури;
- мінімізувати бюрократичні процедури до рівня, що забезпечить продуктивність роботи членів колективу ННЦРМГО;
- проводити аналіз внутрішньої діяльності та процесів з метою виявлення можливостей їх покращення, запобігання порушень етичних стандартів.

3.2.4. Здобувачі вищої освіти мають:

- використовувати всі можливості, що пропонує ННЦРМГО, для набуття фахових компетенцій та особистісного розвитку;
- самостійно, уникаючи плагіату й фальсифікацій та дотримуючись встановлених вимог, виконувати письмові роботи й інші завдання;
- утримуватись від списування та/або використання будь-яких недозволених матеріалів, носіїв інформації чи технічних засобів під час заходів проміжного і підсумкового контролю;
- утримуватись від створення перешкод навчальному процесу, зокрема. від зайвих розмов;
- не надавати прямо або опосередковано неправомірну вигоду чи подарунок іншим членам колективу ННЦРМГО з метою схилити їх до протиправного використання службових повноважень; повідомляти керівництво ННЦРМГО про будь-які прояви корупції;
- надавати підтримку іншим здобувачам, яким потрібна допомога, у процесі навчання, їх адаптації до навчання тощо.

3.3. Стандарти етичної поведінки щодо партнерів ННЦРМГО та третіх сторін.

У відносинах з партнерами ННЦРМГО та третіми сторонами кожен член колективу ННЦРМГО повинний:

- дотримуватись загальних (спільних) і специфічних стандартів етичної поведінки;
- ввічливо та з повагою ставитись до партнерів і гостей ННЦРМГО;
- відповідально ставитись до розвитку відносин з партнерами, спонсорами ННЦРМГО, органами влади, професійними мережами тощо;
- забезпечувати прозорість використання спонсорської допомоги ННЦРМГО, отриманої у формі грошей, матеріальних цінностей або послуг;
- не використовувати свої службові повноваження, становище, будь-яке державне та власне майно або кошти ННЦРМГО в приватних інтересах або з метою одержання неправомірної вигоди;
- з розумінням ставитись до культурних особливостей та стандартів етичної поведінки іноземних партнерів і гостей ННЦРМГО.

4. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Конфлікт інтересів — суперечність між приватним інтересом та обов'язками члена колективу ННЦРМГО, що впливає/може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання своїх повноважень та може призвести до негативних наслідків для інших членів колективу ННЦРМГО чи ННЦРМГО загалом і порушити при цьому визначені цим Кодексом етичні принципи та стандарти поведінки. Для уникнення порушень етичних стандартів унаслідок конфлікту інтересів член колективу ННЦРМГО має:

- відмежовувати свою діяльність поза ННЦРМГО та приватні інтереси від посадових обов'язків в ННЦРМГО. Виконання зовнішніх контрактних та грантових зобов'язань не повинно вступати у конфлікт зі здійсненням основних видів діяльності;
- уникати конфлікту інтересів, які можуть виникнути через приватні відносини (сімейні, родинні, дружні) з іншими членами колективу ННЦРМГО. У разі появи такого конфлікту інтересів необхідно знаходити прозоре та справедливе для всіх рішення. Прийняття рішень, що впливають на інтереси більшості членів колективу ННЦРМГО, має спиратись на їх попереднє громадське обговорення. У разі виникнення ситуацій та/або питань, не врегульованих цим Кодексом, член колективу ННЦРМГО може проконсультуватись у керівника, а за необхідності - в Комісії з етики. Для зовнішнього врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів застосовуються норми Закону України "Про запобігання корупції".

5. АДМІНІСТРУВАННЯ

5.1. Визнання Кодексу колективом ННЦРМГО.

Кожен член колективу ННЦРМГО має ознайомитись з Кодексом, дотримуватись його вимог і розуміти персональну відповідальність перед іншими за свою діяльність і поведінку. В ННЦРМГО заохочується поведінка, яка варта визнання та наслідування, як взірцева.

5.2. Повідомлення про порушення.

При виявленні порушень Кодексу член колективу ННЦРМГО може самостійно вжити корегувальних заходів або звернутись до безпосереднього керівника. Член колективу ННЦРМГО також може скористатись правом звернутись до керівника вищого рівня. Особи, що повідомляють про порушення або ймовірне порушення, мають гарантію захисту від переслідування.

5.3. Розв'язання етичних конфліктів

При виникненні етичних конфліктів між членами колективу ННЦРМГО оптимальним способом розв'язання є добровільне примирення. За неможливості врегулювання конфлікту в робочому порядку член колективу ННЦРМГО може подати заяву до Комісії з вирішення конфліктів.

5.4. Комісія з вирішення конфліктів

5.4.1. Комісія з вирішення конфліктів (далі Комісія) – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів та розв'язанню етичних конфліктів між членами колективу ННЦРМГО. У своїй діяльності Комісія керується чинним законодавством України, цим Кодексом та іншими нормативними актами ННЦРМГО. Члени Комісії працюють на громадських засадах. Склад Комісії, процедури призначення та припинення повноважень її членів, розгляду порушень, особливості функціонування може визначатись відповідним Положенням. До складу Комісії з вирішення конфліктів можуть входити запрошені внутрішні або зовнішні експерти з тих питань, які розглядаються. Залучені фахівці мають право готувати експертні висновки, брати участь в обговоренні відповідних питань.

5.4.2. Завдання Комісії:

Завданнями Комісії з вирішення конфліктів є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації колективу ННЦРМГО;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, що можуть призвести до порушень норм Кодексу;
- представляти ННЦРМГО у зовнішніх відносинах з питань академічної культури та виконання норм Кодексу в ННЦРМГО;
- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів колективу ННЦРМГО та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу;
- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів колективу ННЦРМГО та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів.

5.5. Відповідальність за порушення.

Порушення положень Кодексу за наявності ознак юридичної відповідальності підлягає розгляду згідно з вимогами чинного законодавства. Конкретні види санкцій та способи дисциплінарного впливу, особливості їх застосування можуть визначатись відповідним Положенням.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ. Цей Кодекс набуває чинності з моменту його затвердження наказом генерального директора ННЦРМГО.